

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
PERE TORRADES, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**UN GRAN ACTE A LA CAPELLA
DE SANTA ÀGATA DE BARCELONA**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

AL PEU DEL CANÓ

Remenar
llibres

Per haver d'amor vida

La Fundació Lluís Carulla va celebrar fa tres setmanes un acte esplèndid: a la capella gòtica de Santa Àgata de la plaça del Rei, amb el magnífic retaule pintat per Jaume Huguet al 1465 com a tel·lo de fons, s'hi va presentar el llibre *Per haver d'amor vida*, d'Ausiàs March (1400-1459); l'acte fou seguit d'un concert de la Capella Joan Cererols cantant madrigals de Joan Brudieu (1520-1591) basats en poemes del cortesà de Gandia. *Per haver d'amor vida* és una nova antologia del gran poeta valencià, que aporta al lector d'avui eines necessàries per comprendre millor la proposta literària del més clàssic i universal dels poetes en llengua catalana. Aquest és el tercer volum de la Biblioteca Barcino, una col·lecció de caire divulgatiu i popular que aviat farà arribar alguns clàssics medievals catalans al lector no especialitzat, com ara el *Llibre de contemplació*, de Ramon Llull, de Josep E. Rubio, i el *Llibre del rei En Pere*, de Bernat Desclot.

ELS FILÒLEGS FRANCESC J. GÓMEZ i Josep Pujol han estat els curadors d'aquesta nova edició. La introducció, els comentaris i les anotacions de les poesies de *Per haver d'amor vida* faciliten la comprensió, per mitjà d'una tria de poemes i d'una de traducció de vocabulari al català actual, de l'univers literari d'Ausiàs March; especialment de la seva concepció extrema de l'amor, que bascula entre l'ideal contemplatiu de la raó i la vivència conflictiva de la passió. Amb l'objectiu de salvar la distància històrica que separa els segles XV i XXI, els dos autors fan els versos de March més pròxims, tot acostant-nos a les seves idees i creences: dotat d'una lucidesa introspectiva i d'una cultura literària no gens comunes, Ausiàs March reinventa el llenguatge de la tradició cortesana i crea una poesia densa però subtil. Gómez i Pujol presenten un Ausiàs March que s'allunya de la imatge d'un poeta solitari, fosc, sense públic i angoixat en el seu estudi, segons alguns treballs recents d'erudits d'altres països, que en els darrers anys han progressat vertiginosament. I ara els dos filòlegs catalans afluoren en els poemes de March la influència d'Ovidi, de Lucà i de Sèneca, així com també referències estoiques i bíbliques fins ara no tingudes en compte. March esdevé més savi, llegit, culte i erudit del que es pensava; un poeta divers i versàtil, que domina diferents registres i que escriu per a un públic de cortesans experts.

LA CAPELLA JOAN CEREROLS VA CLOURE l'acte cantant a quatre veus alguns madrigals de Brudieu basats en poemes de March, com a aperitiu d'una gravació més completa que està preparant. Acostumats a les versions tan populars que Raimon ha fet de tants poemes d'Ausiàs March, la polifonia del compositor de la Seu d'Urgell que ara ens és retornada per la Capella enriqueix la tradició musical del poeta valencià. Els madrigals renaixentistes de Brudieu tenen un gust especial per les dissonàncies, i són d'un estil menys estricte que el del gran compositor castellà Tomás Luis de Victoria.

AVUI QUE EL CATALÀ ESTÀ TAN NECESSITAT de prestigi, és aprofundint en les nostres arrels culturals i musicals centenàries com la llengua catalana es

LLUÍSA JOVER

“Avui que el català està tan necessitat de prestigi, és aprofundint en les nostres arrels culturals i musicals centenàries com la llengua catalana es pot projectar, sobretot portes endins, amb més autoestima i orgull”

pot projectar, sobretot portes endins, amb més autoestima i orgull cap al futur. En el marc d'una cultura que no ha gaudit mai de normalitat, i acompanyats en una condició literària subalterna, hem d'escoltar més els crítics literaris estrangers, que en els darrers anys ens presenten Ausiàs March com un dels més grans poetes europeus del segle XV i com una de les quatre o cinc millors propostes poètiques de l'Europa medieval.

EN ACABAR L'ACTE VÀREM ANAR a sopar amb uns amics i, després d'un bon gelat, tornàvem cap a casa mirant de pair les diferents emocions viscudes: una sensació de plenitud personal i nacional es va imposar a les angoixes de la crisi econòmi-

ca i a l'incert pacte pel nou finançament català. És una llàstima que aquest acte tan brillant gairebé no tingués cap ressò mediàtic. ¿Per què els telenotícies de TV3, per exemple, dediquen tant de temps entre setmana a les insubstancials i irrelevantes declaracions d'entrenadors i de jugadors, i no presten la mateixa atenció a l'extraordinària vitalitat de l'oferta cultural catalana que es desplega diàriament per les nostres comarques? ¿No hi haurien de merèixer més atenció les entitats que treballen per promoure la llengua, la cultura i els valors que configuren la societat i la identitat catalana, amb voluntat d'enfortir el seu sentiment de pertinença?

HI HA UNA PLENITUD PERSONAL I NACIONAL a l'abast, ara i aquí, que depèn de nosaltres mateixos i que un entorn indiferent o hostil no pot frustrar. Per haver d'amor vida, per tenir una vida plena d'amor, podem estimar també la nostra ciutat terrenal que ens ha estat donada. Uns madrigals de Brudieu en una capella gòtica, com a cloenda a unes dissertacions amenes i erudites sobre Ausiàs March, em van proporcionar uns moments d'una gran bellesa i intensitat, i em van fer recordar una frase de Josep Maria Ballarín, tan provocadora com suggerent: “Una església que ha donat el gregorià i la polifonia té l'Esperit Sant”. Fins al punt que, per un instant, em vaig sentir convidat a viure aquesta vida com si fos una llavor de l'altra.

Isabel
Olesti

Esriptora

A la cruïlla del passeig de Gràcia amb la Gran Via hi ha una escultura-objecte de Brossa, un llibre metàl·lic mig obert que és un homenatge al Gremi de Llibreters de Vell de Catalunya. Cada tardor, des de fa 57 anys, organitzen la Fira de Llibre Vell a Barcelona. Si mireu el terra de l'escultura, hi trobareu les firmes dels escriptors que n'han fet el pregó: Gimferrer, Porcel, Teixidor, Monzó... Aquesta any, una mica més amunt d'aquí, hi ha una parada d'UNICEF on la gent pot deixar els llibres que ja ha llegit i que es vendran a una altra persona. Els diners són per muntar una escola a Burkina Faso. Per un o dos euros hi podeu trobar peces com *Lisboa*, de José Cardoso, i *Travesuras de la niña mala*, de Vargas Llosa. Es tracta de remenar i tenir vista. Però el que em va fer un efecte estrany va ser trobar-me a mi mateixa colgada de desenes de llibres. Qui era el lector que m'havia abandonat? ¿M'havia llegit i ho va deixar a la segona pàgina, o era que no tenia espai a la biblioteca? Em sentia desconcertada i hauria donat qualsevol cosa per saber la identitat del suposat lector. Però, recapitulant, potser no era tan greu, estar tirada entre autors com Mendoza, Monzó i Sarago, fer un gran *menage* literari tot esperant unes mans noves que et clavarien els ulls i després es deixarien portar per tu. Fantàstic. Només calia esperar. Centenars, o milers, de llibres esperen els vostres ulls deliciosos, les vostres mans, el vostre inestimable cervell i la imaginació per atrapar i devorar amb fruïció el que us proposen.